
Orzecznictwo Wyższej Komisji Dyscyplinarnej

Palestra 12/12(132), 101-104

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ORZECZNICTWO WYŻSZEJ KOMISJI **DYSCYPLINARNEJ**

ORZECZENIE **z dnia 14 września 1968 roku** **(WKD 46/68)**

Wojewódzka komisja dyscyplinarna, rozpoznając sprawę z odwołania obwinionego od orzeczenia dziekana rady adwokackiej o ukaraniu i uchylając je, nie może przekazać sprawy w trybie art. 305 k.p.k. do postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym oraz zlecić uzupełnienie dochodzenia. Orzeczenie takie należy uznać za nieważne, w związku bowiem z treścią § 37 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7) wojewódzka komisja dyscyplinarna może jedynie utrzymać w mocy orzeczenie dziekana, zmienić karę nagany na karę upomnienia, uniewinnić obwinionego lub umorzyć postępowanie.

W razie stwierdzenia nieważności orzeczenia dziekańskiego wojewódzka komisja dyscyplinarna musi je uchylić i przekazać sprawę dziekanowi do ponownego rozpoznania.

Z u z a s a d n i e n i a :

Dziekan Rady Adwokackiej w X orzeczeniem z dnia 26.II.1968 r. uznał adw. AB za winnego przewinienia dyscyplinarnego z art. 93 ust. 1 u. o u.a., polegającego na naruszeniu prawa w ten sposób, że „w dniu 14.VII.1967 r. w Y wywoził za granicę 100 marek NRD, 100 franków belgijskich i 10 marek NRF bez zgłoszenia i bez wymaganego zezwolenia władz dewizowych (art. 52 § 3 uks)”, i za to z mocy art. 98 ust. 1 u. o u.a. oraz § 35 ust. 1 i 54 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 22.XII.1964 r. w

sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7) wymierzył mu karę nagany.

Od tego orzeczenia złożył odwołanie obwiniony, wnosząc o jego uchylenie i o „przekazanie sprawy do postępowania zwykłego”, a to wskutek niewysłuchania go przed ukaraniem.

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna Izby Adwokackiej w X orzeczeniem z dn. 27.IV.1968 r. uchyliła cyt. orzeczenie, „jako wydane z obrażą § 34 pkt 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości o post. dyscypl.” i przekazała sprawę adwokata AB rzecznikowi dyscyplinarnemu Rady Adwokackiej w X celem „uzupełnienia w dochodzeniu uchybień wynikających z § 35 pkt 1 cyt. rozporządzenia oraz przesłuchania w charakterze świadka CD z Urzędu Celnego w Y”.

Orzeczenie to zaskarżył z kolei rzecznik dyscyplinarny Rady Adwokackiej w X, który zarzucając obrażę art. 98 ust. 2 u. o u.a. oraz § 34 ust. 1 i 37 cyt. rozporządzenia, wniósł o uchylenie tego orzeczenia i o przekazanie sprawy Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej Izby Adwokackiej w X do rozpoznania.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna, uchylając zaskarżone orzeczenie i przekazując sprawę Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w X do rozpoznania odwołania obwinionego od orzeczenia dziekańskiego, zważyła, co następuje:

Orzeczenie Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej jest nieważne i jako takie podlega uchyleniu.

Uprawnienia wojewódzkich komisji dyscyplinarnych przy rozstrzygnięciu odwołań od orzeczeń dziekana o dyscyplinarnym ukaraniu obwinionego reguluje ściśle § 37 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7). Zgodnie z treścią tego przepisu wojewódzka komisja dyscyplinarna może:

- utrzymać w mocy orzeczenie dziekana,
- zmienić karę nagany na karę upomnienia,
- uniewinnić obwinionego lub
- umorzyć postępowanie.

Zdaniem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej istnieje jeszcze piąty sposób rozstrzygnięcia odwołania od dziekańskiego ukarania, a mianowicie uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy dziekanowi do ponownego rozpoznania, jeżeli jego orzeczenie jest z mocy prawa nieważne. Okoliczność taka w niniejszej sprawie nie zachodzi. Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna błędnie ustaliła i przyjęła, że orzeczenie dziekańskie wydano z obrazą § 34 ust. 3 cyt. rozporządzenia, obwiniony bowiem był dwukrotnie wzywany do złożenia wyjaśnień w sprawie, mianowicie w dniach 3 i 29.VIII.1967 r. W związku z tym złożył on w dniu 9.IX.1967 r. wniosek o zawieszenie postępowania dyscyplinarnego do czasu rozstrzygnięcia jego sprawy przez Główny Urząd Ceł w X. Uzasadniając ten wniosek, obwiniony wyjaśnił, że „Urząd Celny w Y orzeczeniem karnym z dnia 18.VII.1967 r. ukarał go grzywną w wysokości zł 1500, że od orzeczenia tego odwołał się on do Głównego Urzędu Ceł w X i że uważa, iż w wyniku jego odwołania postępowanie przeciwko niemu będzie umorzone, albowiem nie popełnił on zarzucanego mu występku”.

Wobec utrzymania w mocy orzeczenia Urzędu Celnego w Y, o czym obwinionego zawiadomiono, dziekan Rady Adwokackiej, nie widząc potrzeby dalszego wyjaśniania sprawy, wydał cyt. orzeczenie.

W związku z przekazaniem sprawy w trybie art. 305 k.p.k. do postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym i do uzupełnienia dochodzenia powstaje z kolei problem, czy i kiedy sprawa tocząca się w postępowaniu dyscyplinarnym przed dziekanem musi lub może przejść do postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym.

Zagadnienie to rozstrzyga art. 98 ust. 3 i 4 ustawy o ustroju adwokatury. Stanowi on, że wniesienie w ustawowym terminie sprzeciwu przez rzecznika dyscyplinarnego NRA, prokuratora lub pokrzywdzonego od orzeczenia dziekana o ukaraniu pociąga za sobą konieczność przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym.

W sprawie niniejszej sprzeciwu od orzeczenia dziekańskiego nie było. Niezależnie od powyższego dziekan rady adwokackiej może — zdaniem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej — w każdej chwili przekazać sprawę z postępowania dziekańskiego do postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym.

Z powyższego wynika, że wojewódzka komisja dyscyplinarna, rozpoznając sprawę z odwołania obwinionego od orzeczenia dziekana rady adwokackiej o ukaraniu i uchylając je, nie może przekazać sprawy w trybie art. 305 k.p.k. do postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym oraz zlecić uzupełnienie dochodzenia. Orzeczenie takie należy uznać za nieważne, w związku bowiem z treścią § 37 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7) wojewódzka komisja dyscyplinarna może jedynie u-

trzymać w mocy orzeczenie dziekana, zmienić karę nagany na karę upomnienia, uniewinnić obwinionego lub umorzyć postępowanie.

Jest rzeczą oczywistą, że w razie stwierdzenia nieważności orzeczenia dziekańskiego wojewódzka komisja dyscyplinarna musi je uchylić i przekazać sprawę dziekanowi do ponownego rozpoznania.

Ponadto Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna nie sporządziła uzasadnie-

nia orzeczenia ani nie doręczyła jego odpisów stronom, dopuszczając się w ten sposób obrazy § 3 ust. 3 i § 33 ust. 2 cyt. rozporządzenia.

W świetle powyższego i na podstawie § 43 ust. 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dn. 22.XII.1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7) należało orzec jak w sentencji.

P O S T A N O W I E N I E
z dnia 5 października 1968 r.
(WKD Og. 16/68)

Od postanowienia wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej o wznowieniu postępowania odwołanie nie przysługuje, gdyż ustawa z dnia 19.XII.1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 57, poz. 309) i rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.XII.1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7) nie przewidują tego.

Również przepisy kodeksu postępowania karnego, które mają zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym adwokatów w zakresie nie unormowanymi przepisami ustawy o ustroju adwokatury i wymienionego rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym, nie przewidują zażalenia na postanowienie o wznowieniu postępowania.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna postanowieniem z dnia 5.X.1968 r. w sprawie KD/wzn. 35/68 adw. AB, pozostawiła bez rozpoznania odwołanie pokrzywdzonego CD od postanowienia Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej Izby Adwokackiej w X z dnia 29.VI.1968 r., wznowiającego postępowanie dyscyplinarne w sprawie KD 79/65 adw. AB.

Z u z a s a d n i e n i a :

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna Izby Adwokackiej w X postanowieniem z dnia 29.VI.1968 r. wznowiła postępowanie dyscyplinarne w sprawie KD 79/65 adw. AB, a to wobec przedstawienia przez niego nowego, istotnego dowodu, którym ani Komisja, ani obwiniony nie rozporządzali w chwili wyrokowania.

Od tego postanowienia złożył odwołanie pokrzywdzony CD, który twierdził, że „jest ono nieważne i niedopuszczalne”, oraz wnosił „o utrzymanie orzeczenia w sprawie KD 79/65 w mocy”.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna, pozostawiając powyższe odwołanie bez rozpoznania, zważyła, co następuje:

Zgodnie z treścią przepisu § 53 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.XII.1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7) wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania dyscyplinarnego jest dopuszczalne, jeżeli wyjdą na jaw nowe fakty lub dowody, które mogłyby mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a które przed zakończeniem po-

stępowania nie były znane ani stronie składającej wniosek (oskarżyciel lub ukarany), ani komisji, przy czym o wznowieniu postępowania decyduje wojewódzka komisja dyscyplinarna. Natomiast odwołanie od postanowienia wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej o wznowieniu postępowania nie przysługuje, gdyż ustawa z dnia 19.XII.1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 57, poz. 309) i cyt. rozporządzenie w sprawie postępowania dyscyplinarnego nie przewidują tego. Również przepisy kodeksu postępowania karnego, które mają zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym adwokatów w zakresie nie unormowanym przepisami ustawy o ustroju adwoka-

tury i wymienionego rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnym, nie przewidują zażalenia na postanowienie o wznowieniu postępowania.

Potwierdzeniem powyższego jest również uchwała Całej Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 1959 r. w sprawie VI KO 5/59 (OSN 2/60), która brzmi: „Postanowienie odmawiające wznowienia postępowania nie jest postanowieniem zamykającym drogę do wydania wyroku, o którym mówi art. 353 § 1 k.p.k., i wobec tego na postanowienie takie zażalenie nie przysługuje.”

W tych warunkach postanowiono jak w sentencji.

SPROSTOWANIE

daty orzeczenia WKD 104/67

Na str. 65 „Palestry” nr 10 z 1968 r. prostuje się niniejszym w wierszu 7 od dołu błąd, zamiast bowiem „1 stycznia 1958 roku” powinno być „20 stycznia 1968 roku.”

PRASA O ADWOKATURZE

Na tle też na V Zjazd PZPR temat o węzłowym znaczeniu podjął Edmund Mazur w artykule pt. *Zadania POP w adwokaturze*, ogłoszonym w „Gazecie Sądowej i Penitencjarnej” (nr 18 z dn. 15 września br.).

Autor na wstępie zaznaczył, że swoją wypowiedź traktuje „jako jeden z głosów w dyskusji przedzjazdowej nad тезami Komitetu Centralnego PZPR na V Zjazd Partii z próbą przeniesienia pewnej problematyki też na grunt adwokacki.” W dalszych wywodach czytamy m. in.:

„(...) potrzeby społeczno-ustrojowe ukształtowały model organizacyjny adwokatury w postaci specyficznej, nowej na gruncie polskim i, powiedzmy sobie szczerze, budzącej nadal wiele namietności i nieporozumień. Jedno pozostało niezmiennie: indywidualne świadczenie usług o funkcjach publicznych. Przekształcanie bazy organizacyjno-ekonomicznej adwokatury w kierunku jej społecznego zainteresowania, wtopienia w ogólnokrajowy model jednostek usługowych, ma i będzie mieć wpływ na wykonywanie tego zawodu i jego ocenę społeczną, ale nie może zniwelować — i nie ma zresztą takiej potrzeby — podstawowego faktu, iż wykonywanie zawodu prawniczego w formie adwokackiej musi się odbywać indywidualnie i wymaga od każdego adwokata specjalnego zaangażowania i postawy afirmującej ustrój, w ramach którego działa.”

Te syntetycznie ujęte wywody na temat istoty i ustroju adwokatury stały się dla Autora punktem wyjścia do określenia zadań i oceny roli podstawowych organizacji partyjnych PZPR w adwokaturze. Specyficzne właściwości wykonywania